

Bakan Günay, Devlet Resim Heykel Müzesi'nin kayıp tabloları haberiyle ilgili açıklama yaptı:

'300'e yakın eserde sıkıntı var'

**SELDA GÜNEYSU/
AYŞEGÜL ÖZBEK**

ANKARA/İSTANBUL- Kültür Bakanı Ertuğrul Günay, dün Milliyet gazetesinde yayımlanan "Devlet Resim Heykel'de Büyük Soygun: 202 Tablo Kayıp" başlıklı haberle ilgili olarak "202 değil, 300'e yakın eserde sıkıntı var. Bir kısmı kayıp, bir kısmı taklit, bir kısmı fotokopi, bir kısmı müzeye girmemesi gerekirken girmiş eserlerde sorunlar var" dedi.

Dün sinema yönetmeni Metin Erksan'ın cenaze töreninde konuyla ilgili bir açıklama yapan Günay şunları söyledi:

"1980'in Nisan'ında kurulan Resim Heykel Müzesi ne yazık ki 12 Eylül'ün tahribatına uğramış. Uzun yıllar çeşitli yöneticiler büyük ihmallerde bulunmakla kalmamışlar müzeden bazı eserleri de dönemin egemenlerine armağan etmişler. Bunlarla ilgili basında şu ana kadar çok haber okudunuz. Ben de bunun üzerine çok ciddi bir soruşturma başlatmışım. 2008'de soruşturma başlattım. Sonra bu soruşturmayı yeterli görmeyerek 2009'da soruşturmanın kapsamını genişlettim. Rapordaki bilgileri de 26 Temmuz'da onaya bağladım. Sahte eser, fotokopi dahil 300'e yakın eserle ilgili inceleme yapıyoruz şu anda.

Başka boyutlarıyla soruşturma hala sürüyor. Bugün (dün) bir gazetesinin manşetine aldığı haber tamamen bizim gayretlerimizin sonucudur. Bizim dönemimizde kaybolmuş bir eser yoktur. Ama göreve başladığım sırada depolardan kolunuzu uzatsanız eser alabilirdiniz. Bu kadar korunaksızdı.

Altını çizerek söylüyorum, bu bilgileri bakanlık dururken birileri ortaya çıkarmadı. Bakanlığın bu konudaki gayretlerinin altı çizilmeden, manşete bunu dahil etmeden haber yapmayı biraz üzüntüyle karşılıyorum. Ve kamuoyunu bilgilendirmek konusunda özensizlikle karşılıyorum. Çıkan haberler bizim soruşturmalarımız sonucu ortaya çıkmıştır. Onaya bağladığımız soruşturmanın içinden bilgiler sızdırılmış."

Haberde yer aldığı gibi 202 değil, 300'e yakın eserde sıkıntı olduğunu belirten Günay şu ifadeleri kullandı "Bir kısmı kayıp, bir kısmı taklit, bir kısmı fotokopi, bir kısmı müzeye girmemesi gerekirken girmiş eserlerde sorunlar var. Ancak 5 bine yakın eserimiz var. Bir kısmı da dönüyor bize. 100'den fazla eseri bu çalışmalar sonucunda çeşitli kurumlardan teslim aldık. Geçmiş dönemdeki sorumluluklarla ilgili de soruşturmamız sürüyor. Soruşturma sonuçlarını daha bütün neticeleri almadan kamuoyuyla paylaşmamız doğru değil."

Ankara Devlet Resim Heykel Müzesi'nde, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na 2009 yılında başlatılan envanter çalışmasının sonucu müzede bulunmadığı ve

Bakan Ertuğrul Günay dün sinema yönetmeni Metin Erksan'ın cenaze törenine katıldı. (Soldan sağa), Kadir İnanır, Ertuğrul Günay ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş.

kimilerinin orijinal olmadığı ortaya çıkan yaklaşık 300 eserin çoğunun, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile devlet sanat galerinde olduğu ortaya çıktı. Bakanlığın belirlemelerine göre, bu eserlerin 146'sı başta Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı gibi kurumlarda bulunuyor. Müzenin envanterine kayıtlı eserlerden 382'sinin ise çeşitli devlet sanat galerinde olduğu belirtiliyor. Bakanlık, 3 yıldır bakanlıklarla sürekli yazışmalara rağmen yalnızca 100 kadar eseri geri alabilirdi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, teknik nedenlerden ötürü 2007'ye dek kapalı kalan Ankara Devlet Resim Heykel Müzesi'nde restorasyon çalışması başlatmıştı. Söz konusu çalışmaların ardından 2008'de müze yıllar sonra yeniden ziyarete açılmıştı. Müze tadilata açıldıktan sonra da Kültür ve Turizm Bakanlığı, müzede bulunan eserlerin geniş envanterinin çıkarılmasına yönelik çalışma başlatmıştı.

Söz konusu çalışmalarda, 2009'da, ressam **Hoca Ali Rıza**'ya ait 13 adet karakalem eskizinin sahteleriyle değiştirildiği ortaya çıkmıştı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın raporunda, müzenin envanterine kayıtlı **Bedri Rahmi Eyüboğlu, Şevket Dağ, Halil Paşa, Hoca Ali Rıza, İbrahim Çallı, Refik Epikman** gibi ressamların tablolarının da bulunduğu 202 tablonun kayıp, 46 eserin sahte, 27 eserin de gerçekliğinin kuşku olduğu belirtildi. Bazı eserlerin yerine taklitlerinin konulduğu kaydedilirken bunun belirlenmesi için yapılması düşünülen kimyasal boya analizinin de tablolara zarar vereceği ve mali yükünün fazla olması nedeniyle zor olduğuna dikkat çekiliyor.

Çok azının akıbeti belli

Bu rapor, kamu kurum ve kuruluşları ile sanat galerilerine geçici olarak verilen, ancak geri alınamayan tabloları yeniden gündeme getirdi. Müzede bulunmadığı ortaya çıkan eserlerin akıbetinin ne olduğuna ilişkin bakanlık da net bilgiye sahip değil. Müzenin envanterine kayıtlı olan ve değişik tarihlerde çeşitli kurum ve kuruluşlara gönderildiği belirlenen eserlerin dağılımı şöyle:

"Cumhurbaşkanlığı (38), Dışişleri Bakanlığı (34), Anayasa Mahkemesi (3) Milli İstihbarat Teşkilatı (48), Devlet Tiyatroları (10), Marmara Köşkü (1), Ziraat Bankası (10), Milli Kütüphane (2), ülke genelindeki devlet sanat galerileri (382)."